

Майже наприкінці двадцятого століття міжнародний потяг Львів — Санкт-Петербург прибув на станцію Луцьк опівночі. Він спізнився всього лише на вісім хвилин. До того спізнювався на цілих півгодини, що було, зрештою, не так і багато для нинішнього непевного часу. Однак на підході до Луцька машиністові вдалося скоротити розрив і молода провідниця із сьомого плацкартного вагона знала, що до наступної великої станції — Ковеля — якщо не трапиться чогось надзвичайного, прибудуть за графіком. А втім, що їй до того, її провини в жодному запізненні нема.

Як і належало, вона заздалегідь попередила тих пасажирів, котрі мали виходити. Їх було четверо. Молоде подружжя — він, високий, вродливий, із виразними очима, і вона, сіренька пташка, правда, з повними соковитими губами — усю дорогу завзято шепотілося і сперечалося. До провідниці долітали фрагменти розмов, і вона зрозуміла, що їдуть ці двоє до родичів, з якими перед тим майже не підтримували стосунків, а зараз несподівано одержали запрошення на розподіл спадщини: після смерті, здається, двоюрідної тітки їм теж мала перепасти дешиця. Якось, проходячи повз них, провідниця почула, як дружина твердила, що проживуть і без цієї подачки. Чоловік щось заперечив, та вона не розчула, що саме. Уже опинившись у провідницькому купе, подумала: якби на неї впала хоч якась крихта з чийогось там

стола, вона не відмовилася б, нізачо не відмовилася б, усе взяла б. Надто багато прикрощів зазнала в цьому несправедливому холодному світі, де приречена бути вічною жебрачкою, а тепер ще й блукалицею, не маючи ані пристановиська, ані надії на щось постійне, хоч віддалено схоже на щастя, тільки цю нескінченну осоружну дорогу, нудотний запах чужої зіжмаканої постелі й обривки чужих розмов і сповідей, сплетених у клубок щоденного та щонічного хаосу, який оточує страшним виром.

Тепер подружжя йшло проходом, наповненим чужими снами, неголосними розмовами, вуркотіннями й зітханнями, запахом вистромлених із-під простирадл ніг. За ними поволі дибав дідок у засмальцьованій куфайці, хоч надворі стояло ще літо, а далі повз, мов сліпий слимак, молодий хлопчисько з двома величезними сумками. Провідниця перед тим ледве його добудилася. Потяг стишував хід, провідниця виглянула крізь двері: стало видно старовинну, ще з минулого століття, будівлю вокзалу й людський мурашник, який, незважаючи на нічний час, вирував на пероні. «Куди вони їдуть, куди поспішають, навіщо? — подумала провідниця. — Якби вони знали, яка то мука — їздити і їздити, не маючи прихистку». Але знала вона й те, що зрушений світ не зупинити, що дорогою буде ще порожніти й заповнюватися потяг разом із її вагоном, поки нарешті дика орда мішечників не кинеться скуповувати, ошчасливлювати місто, чимось схоже на те, звідки вони виїхали, нашпиговувати його маслом, ковбасою, м'ясом, зубною пастою, кухонним причандаллям, цукром, усіма мислимыми й немислимыми товарами, на які досі ще багата Україна.

Потяг спинився, провідниця, як і годилося, відчинила двері. Перед ними вже з'юрмилися з десятків людей із валізами й торбами. Провідниця зійшла на перон, сказала:

— Дайте пасажирам вийти, — і відступила крок убік.

— І куди вони пруться? — мовив хлопчисько, нарешті прочумлюючись від сну, перед тим як ступити на сходинку.

— До своєї погібелі, — чи то буркнув, чи то пофілософствував дідок.

Як і слід було сподіватися, всі їхали якщо не до Санкт-Петербурга, то в Білорусь. Але один квиток, чи не останній (бо п'ятеро чоловіків і дві жінки, які стояли збоку й непевно позирали на провідницю, явно квитків не мали й готувалися упрохувати взяти їх, безквиткових), змусив провідницю мимоволі ледь-ледь здригнутися.

— Ви до...

Вона підвела голову й подивилася на молодого чоловіка років двадцяти п'яти, зі спортивною сумкою, що повисла на самісінькому краю правого плеча. Провідниця ще раніше звернула на нього увагу. Чоловік стояв трохи осторонь, біля вродливої дівчини, і зі скептичним спокоєм єпостерігав за натовпом уздовж потяга. Щось говорила дівчина, але, здавалося, він її не слухав. Що привернуло увагу? Постава, цей спокій? Модна легка куртка, з-під якої визирала кольорова проста сорочка? Вона тоді ще раз мимоволі зиркнула на нього. І ось тепер він простягає їй квиток, а дівчина тихо гладить його спину.

— До Старої Вишні я, — сказав міцний чоловік чи хлопець. — Ви здивовані? Ніхто туди не їздить? Чи там потяг не зупиняється? То я на ходу скочу.

— Ні, чому ж...

Часом і їздять, трапляються пасажири, хотіла вона сказати, але не сказала. Потяг, хоч лише на хвилину, але зупиняється.

Провідниця мовчки дала дорогу. Пасажир (сумка ледве не сповзла з плеча, він поправив її недбалим жестом) пройшов до вагона, наостанку послав дівчині поцілунок рукою.

Провідниця ледве відбилася від безбілетників, порадивши їм пошукати щастя в інших вагонах. Ні, підробити вона не проти, але не сьогодні. Не сьогодні, от у чім річ.

Вона ледве дочекалася того моменту, коли потяг рушив і поповз уздовж перону, проминаючи пристанційні будівлі. Ось уже його повністю ковтнула густа дьогтьова ніч, щоб за півгодини виштовхнути зі своїх обіймів на наступній станції. Тепер тільки дерева чорними привидами бовваніли обабіч колії. До Старої Вишні ще три зупинки: Рожище, Голоби й Ковель. Майже три години їзди. Дві з половиною. Якщо точніше — дві години сорок сім хвилин. «Виміряй із секундами», — покепкувала з себе провідниця. Вона відірвалася від холодного вікна, до якого притулялася чолом. Треба було йти у вагон, виконувати набридлі обов'язки. Зібрати квитки, видати постільну білизну. Потім прийде Коля, молодий бригадир. Він завжди приходить після півночі. Якщо потяг нічний. Нічний потяг. Нічний. Але ж як важко їй іти до свого купе. Господи...

Провідниця довго сиділа на лавці у провідницькому купе. Потяг уже набрав швидкість. Якись силуети тьмяно миготіли за вікном. Провідниця дивилася туди, її очі вбирали темряву, і пітьма, здавалося, забирала їх до себе, притягувала її геть усю. Невже причина заціпеніння в тому, що в її вагоні їде цей чоловік, чи то радше хлопець? Так, їде до Старої Вишні. Але ж він не знає, не може знати, звідки вона родом. Він сам не звідти, не з її рідного містечка, інакше б вона його знала, вони майже ровесники або й узагалі однолітки.

Чоловік зі спортивною сумкою, який їхав до Старої Вишні, мав місце приблизно посередині вагона. І хоч як зволікала провідниця, доскіпливо передивляючись квитки трьох інших пасажирів, таки добралась і до нього. Хлопець як хлопець. Худорлявий, але міцний. Руки теж міцні й, видно,